

فصل اول در بیان کلیات و مفاهیم

خلاصه مقالات

فرهنگ و تمدن ایران عصر ایلخانی
کتابخانه

به اهتمام: دکتر علیرضا خزائلی

خلاصه مقالات

کنگره

طرح احیای ربع رشیدی

و فرهنگ و تمدن ایران عصر ایلخانی

دانشگاه تبریز

اردیبهشت ماه ۱۳۸۴

ترسیم پلان روضه‌ی ربع رشیدی بر اساس وقفنامه

دکتر جواد شکاری نیری

دکتر محمود طاووسی

بدون شک ساختار مجموعه‌ی علمی آموزشی و تحقیقاتی ربع رشیدی، در مقایسه با دانشگاه‌های امروز، منهای ره‌آوردهای جدید تکنولوژی هر آنچه را که لازمی وجود یک دانشگاه است، خود دارا بوده است. لزوم مطالعه و شناخت دقیق ابعاد آن به صورتی بهتر و کاملتر و سپس بازسازی و بازآفرینی آن ضرورتی دو چندان دارد. این امر بر اساس اسناد موجود از عصر خواجه رشیدالدین بویژه آثار خود او امکان پذیر است؛ بطوریکه نگارنده پس از ۸ سال تحقیق توانست گوشه‌هایی از آن را اثبات نماید. روضه‌ی ربع رشیدی یا به تعبیر خواجه رشیدالدین، «ابواب البر» هسته‌ی اصلی و عنصر سازمان دهنده‌ی آن مجموعه بوده و سایر فضاهایی مانند خانقاه، دارالشفاء و دارالضیافه و... پیرامون آن قرار داشت. ربع رشیدی نیز عنصر سازمان دهنده شهرستان رشیدی یا رشیدآباد بود. گرچه تاکنون از سوی برخی پژوهشگران همانند شیلابلر و آقای مهندس سعیدنیا تلاشهای چندی به منظور بازسازی بازآفرینی فضاهای ربع رشیدی صورت گرفته است؛ اما طرحهای مذکور اکثراً دارای نواقص و اشکالات اساسی هستند. سوء برداشتها و سوء تعبیرها از واژه‌ها و جملات وقفنامه و عدم شناخت محل واقعی و دقیق ربع رشیدی و فضاهای آن بر اساس اوصاف وقفنامه‌ی ربع رشیدی از جمله ایرادات چنین طرحهایی است.

نگارنده با استفاده از روش ویژه بر پایه‌ی توصیفات وقفنامه و سوانح الافکار رشیدی طرح نسبتاً دقیقی از روضه‌ی ربع رشیدی که فعالیت‌های اصلی علمی، هنری و... در آن صورت می‌گرفت، تهیه نمود.

ابتدا متون مربوط به فضاهای معماری و برخی داده‌های مربوط را به جدول تبدیل نمود و سپس آنها را به صورت دیاگرام در آورده و سپس نقشه‌ای با مقیاس نسبی بدست آورد.

رسم طرحی از کلیت ربع رشیدی و شهرستان رشیدی از دیگر اقدامات صورت گرفته در این زمینه می‌باشد.